

Een dwaalgast onderweg

Jack Folkers is een actief lid van de VWU en, zoals hij zelf zegt: "*natuurliefhebber in hart en nieren, fotograaf, schilder, tekenaar en beeldhouwer, schrijver, soms niets, soms alles en nu ... onbezoldigd reiziger*". In september 2005 heeft hij huis en haard verlaten voor een reis rond de wereld. Op zijn website is de reis te volgen: www.dwaalgast.nl.

Onderbroekenlol

Een van de redenen om India in mijn reis op te nemen, was omdat ik graag weer eens tijgers wilde zien en fotograferen. Zo'n 12 jaar geleden was ik er al een keer. Toen schatte men het aantal in India in het wild levende tijgers nog tussen de 4- en 5000 exemplaren. Op dit moment ligt het geschatte maximum aantal op 2500. Het gaat dus niet goed. Nog een reden om India weer te bezoeken, was natuurlijk om te vogelen. Welke vogelaar heeft er nooit van Bharatpur gehoord? Of, zoals het officieel heet, "Keoladeo Ghana". Ook daar was ik al eens eerder. En nog steeds staat me het beeld op het netvlies van de goudsnip die ik daar vond, van de grote groepen saruskraanvogels, dansend en roepend. De 10.000-den, misschien wel 100.000-den eenden en ganzen. Een waar vogel(aars)paradijs. En daar wilde ik ook weer naartoe.

Brahmaanse steenuil - Jack Folkers

Tijgerpark

Maar laat ik bij het begin beginnen. Het tijgerpark Bandhavgarh, met volgens ingewijden de hoogste tijgerdichtheid. En... dus ook de grootste kans om tijgers te zien. Ik verblijf ruim een week in een van de lodges, vlak naast het reservaat, en elke ochtend en namiddag ga ik met een lokale gids per jeep op "tijgerjacht". Tussen het "getijger" door vogel ik. Een goede combinatie.

De eerste werkdag begint meteen al goed. Als om half 6 de wekker afloopt, is het eerste wat ik hoor een uil. Nog in mijn onderbroek schiet ik mijn

slippers aan en met de slaap nog in mijn ogen loop ik mijn huisje uit de koude buitenlucht in en probeer te lokaliseren waar het geluid vandaan komt. Pas na wat getuur door mijn verrekijker vind ik een holle boom, een meter of 20 van me af... met uil! Een Brahmaanse steenuil! Als ik dichterbij loop, blijft hij rustig zitten en kan ik hem op mijn gemak bestuderen. Hij lijkt een beetje op onze steenuil maar

is wat meer getekend. Helaas is het nog te donker om hem te fotograferen maar daar krijg ik misschien na de tijgertrip wel een kans voor. Inmiddels is het wat later geworden en de eerste gasten, op weg naar de jeeps, kijken me verwonderd aan. "Leuk", zeggen ze als ik ze op de uil attendeer, al betwijfel ik wat ze nu echt leuk vinden, die van de kou bibberende man in zijn onderbroek of de uil.

Na een koude maar succesvolle tijgertrip waar ik ondermeer getuige was van twee parende tijgers, ben ik weer terug bij de lodge. Gauw loop ik naar de uilenboom waar de uil zich gelukkig goed laat fotograferen. En als dat naar tevredenheid is gedaan, neem ik mijn welverdiende ontbijt. Maar ook dat moet snel want overal klinkt gepiep van vogels en ik wil vogelen. Even later loop ik gewapend met camera en teelens door de begroeiing op het terrein van de lodge. Mijn aandacht wordt gewekt door een zwart-wit vogeltje dat ik al vaker ben tegengekomen. Een Dayallijster. Hij doet door zijn kleuren meer aan een kwikstaart dan aan een lijster denken en je komt ze in India bijna overal tegen. Weer even verder, tussen de andere huisjes, zie ik een vliegenvanger-achtige blauw-roze vogel. Ik zoek hem op in mijn gids en het blijkt een "Tickell-niltava" te zijn. Een nieuwe soort voor me. Als hij in het zonnetje zit, komen zijn kleuren prachtig over. Die moet op de plaat! Gelukkig blijkt hij goed te benaderen en op handen en voeten kruip ik steeds dichterbij. Ik vind een goede fotografeerplek op de veranda van een van de huisjes. Ik klik er op los en als de vogel even later opgevlogen is, draai ik me op mijn rug en bekijk het resultaat op het schermje van mijn camera. Die staat er goed op!

Dayallijster - Jack Folkers

Tegelijkertijd zie ik in mijn ooghoek iets bewegen achter het raam van het huisje waar ik op de veranda lig. Twee gezichten kijken me verbaasd aan. Diezelfde mensen als vanochtend bij de uil. Alleen zijn de rollen nu omgekeerd. Zij in onderbroek en ik aangekleed. Ik onderdruk mijn neiging om te vragen of ze aan het uilen-kijken zijn, zwaai vriendelijk en maak me gauw uit de voeten.

Op goed geluk naar Bharatpur

Bharatpur staat bekend om zijn grote vogelrijkdom. Zelfs de zeldzame Siberische kraanvogels doen het soms aan, al zijn die hier sinds 2002 niet meer gezien. De vorige keer dat ik er was heb ik ze niet gezien en al voordat ik mijn reis ging maken, was ik vastbesloten dit vogelreservaat weer aan te doen. Maar het bericht dat ik van een vriend uit Nederland krijg, is niet goed. "Bharatpur staat droog vanwege de uitgebleven moessonregens. Er zitten geen watervogels. Je kunt beter ergens anders heen gaan!" Een droom klapt uit elkaar als een zeepbel. Geen mooie opnames van dansende saruskraanvogels? Geen kansje op Siberische kraanvogels? Wat nu?? Of zal ik toch? Gelukkig ben ik zeer eigenwijs en ga toch.

Weliswaar slechts een dag, maar het besluit voelt in ieder geval goed. Dankzij internet is het hotelletje naast de ingang van het reservaat gauw geboekt en ik weet een taxi te vinden die me voor een goede prijs naar het 200 km verderop gelegen Bharatpur wil brengen. Het park is niet groot en het meest geschikte vervoermiddel is de fiets. Tussen 2000 en 2005 was fietsen niet geheel ongevaarlijk vanwege de aanwezigheid van een tijger. Maar die is inmiddels dood, zo vertelt Prakesh, de gids die ik heb ingehuurd. Hij bevestigt helaas ook het bericht dat er

Coromandeloehoe - Jack Folkers

weinig of geen water is in het park. En dat er dus ook niet veel watervogels zijn. Erg jammer, maar er valt gelukkig nog wel wat anders te zien. We fietsen nog geen kwartier of de gids stopt bij een paar gebouwtjes en we lopen verder. Hier moet ergens een oerwoudnachtswaluw zitten, zegt hij. Al turend in de dode takken lopen we door de jungle en even later wijst hij hem aan. Door zijn schutkleur gaat de vogel bijna geheel op in zijn omgeving en zelfs door de verrekijker is het moeilijk te zien waar de tak waarop hij zit, ophoudt en waar de vogel begint. Niet voor niets worden ze in het Engels ook wel "stick-birds" (takkenvogels) genoemd.

Niet ver van de nachtzwaluw wijst Prakesh me een Coromandeloehoe aan, een reusachtige uil met felle oranje ogen. In de buurt zit het vrouwtje op het nest. Hoewel de uil veraf zit, maak ik toch wat foto's.

We gaan weer verder op de fiets en opeens hoor ik van alle kanten gejack uit het hoge gras komen. Het blijken jakhalzen te zijn. Zo te horen zitten er tientallen. Ik zie ze niet en wil het gras in gaan om er eentje op de foto te zetten. Prakesh zegt dat ze erg schuw zijn en moeilijk te zien te krijgen zijn. Ik probeer het toch en met wat slim gesluip en door wat siggeluidjes te maken, weet ik er eentje mijn kant op te lokken. Een moment staan we oog in oog, genoeg om een aardige foto te maken.

Als ik weer terugloop naar de fiets hoor ik weer een geluid. Nu een geluid dat me heel bekend in de oren klinkt. Saruskraanvogels bevestigt Prakesh. Zitten ze er toch, vraag ik. Gelukkig blijken in het park nog zeker drie paar van deze reusachtige kraanvogels te zitten. Het zijn de grootste kraanvogels ter wereld; ze hebben een hoogte van bijna 1.80 meter.

Hoewel het al laat is (het reservaat is maar tot 17.30 uur open) fietsen we toch in de richting van de kraanvogels en komen op een voor mij bekende plek: het restaurantje waar ik twaalf jaar geleden iets gegeten heb en daarna 3 dagen bijna continu op de wc van het hotel gezeten heb. Als ik daar aan denk, krijg ik nog buikkrimp. Het is nu gesloten, zie ik tot mijn opluchting.

Saruskraanvogels - Jack Folkers

Achter het restaurant is warempel een meertje en daar zie ik de vogels waar ik me al op had verheugd. Twee saruskraanvogels die zich spiegelen in het gladde water. Ze dansen en springen en roepen. Ik maak mijn foto's en voel opeens iets op mijn rug. Eerst denk ik dat het Prakesh is die me wil zeggen dat het tijd is om terug te gaan, maar als ik me omdraai, kijk ik recht in de ogen van een Nijlgau, een groot soort antilooop. Verrast en verbaasd weet ik niet wat ik verder zal fotograferen, de vogels of de Nijlgau. Prakesh lacht en vertelt dat het dier vaak wordt gevoerd en dat het daardoor zijn schuwheid verloren heeft. Ik geef mijn reservecamera aan de gids en hij maakt wat foto's van deze bijzondere ontmoeting.

Als we terug naar de uitgang fietsen, heeft Prakesh een verrassing in petto. Buiten het reservaat weet hij een plek waar een Aziatische valkuil zit. Dichtbij en goed fotografeerbaar. Een unieke kans.

De vogel zit er inderdaad. Een middelgrote uil met prachtige gele ogen zit vlak boven me in een bijna bladloze boom. Een droom voor elke vogelfotograaf. Daar kunnen de uilen in Nederland nog wat van leren.

Tevreden zit ik later in mijn hotel en ik bedenk me wat ik gemist zou hebben als ik niet was gegaan. Soms loont het om eigenwijs te zijn en niet te luisteren naar welgemeende adviezen van vrienden en gewoon op je gevoel af te gaan.